

Samhällsbyggnadskontoret
plan@tyreso.se
Tyresö Kommun
13581 TYRESÖ

YTTRANDE över detaljplan för Lindalshöjden, del av Kumla 3:1264, Tyresö Kommun, Stockholms län.

Dnr KSM 2022-551-214 februari 2025 SAMRÅDSSKEDE.

Vi hoppas att kommunens nya styrande politiker och tjänstepersoner är lyhörda för medborgarnas och intresseorganisationernas synpunkter över detaljplaneringen i kommunen.

Planförslaget innebär ett maximalt exploaterat verksamhetsområde i ett område som klassas som "svagt samband" mellan Flatens Naturreservat, Erstavik (Nackareservatet) och Tyresta NR/NP. I det regionala samarbetsprojektet "Tillsammans stärker vi TYRESTAKILEN" nov. 2015 redovisas det svaga sambandet mellan Flatens NR och Erstavik. Se utdrag ur bifogad trycksak bilaga 3.

Avsaknaden av sociala verksamheter kan innebära att området blir ett inhägnat, hårdgjort, stängt och "dött" industriområde efter arbetstid.

Planförslaget medger generellt höga hushöjder 12-15m (motsvarar 5 vån. hus). Illustrationerna i handlingarna är direkt missvisande.

I dokumentet "Vision för Lindalshöjden - Framtidens företagsområde" redovisas höga ambitioner för projektet. Dessa ambitioner bör fastläggas i detaljplanen. Annars är det svårt att bedöma planens kvaliteter och resultatet kan till slut avvika markant från ambitionerna.

I sviktande konjunkturläge med politisk och ekonomisk oro finns risken att intresset hos tänkta verksamheter blir svalt. Då tvingas kanske kommunen att av ekonomiska skäl avstå från ambitionerna och vi får ett dåligt industriområde. (jmf situationen med nya ishallen).

I planbeskrivningen anges tex. att kommunen ser "positivt" på solceller på taken i kombination med gröna tak. Detta borde i stället utformas som krav.

I planförslaget anges att avsikten är att två bensinstationer nära Tyresö C. ska avvecklas och flyttas till det nya verksamhetsområdet för att hushålla med markresurser. Hur säkerställer kommunen att denna mark blir disponibel för annan verksamhet tex. bostäder eller social service?

Vår förening har redan lämnat synpunkter på förstudien juli 2021 enligt bilaga 1 och i "tidigare skede" för projektet 2024-04-24 enligt bilaga 2.

Vår synpunkter har tyvärr inte påverkat utformningen av planförslaget. Därför kvarstår samtliga synpunkter.

Vårt förslag till solcellspark på den gamla övertäckta deponin i Skrubba, som vi tidigare försökt intressera Stockholms stad för, bör återväckas. Hoppas Tyresö kommun, som anges i planbeskrivningen, köper in området och införlivar detta i planen till granskningsskedet, och därmed driver frågan vidare med Nacka energi och istället för solceller på byggnader i bestämmelser dpl föreskriver semi-intensiva gröna tak, gärna kompletterade med faunadepåer (död ved), fjärilsrestauranger, fågelholkar, fågelbad, insektshotell mm för att bli riktigt effektiva för biologisk mångfald, på samtliga byggnader i projekt Lindalshöjden.

För att gynna spridningsvägar bör även restriktiva bestämmelser om stängsel införas i dpl.

1. Hela naturmarken i sydvästra delen av detaljplaneområdet bör lämnas som just obebyggd NATUR för att signalera Tyresös "Gröna värden". Möjligen kan en vacker entréskulptur och stödplantering förstärka intrycket. Kv 1 bör således utgå, inte minst med hänsyn till skyddsvärd hållmarkstallskog (L7, klass 2, högt naturvärde). Dessutom finns i området flera naturvärdesträd (varav en särskilt skyddsvärd björk), naturvärdesklassad blomrik sydsluttning (L6, klass 3, påtagligt naturvärde) och skyddsvärd tallskog (L9, klass 3, påtagligt naturvärde) som samverkar med hållmarkstallskogen.
Planerat ingrepp i naturmarken för infart och ett underjordiskt dagvattenmagasin enligt DV-utredning kommer att påverka skyddsvärd mark negativt
2. Det räcker definitivt med en mindre "drivmedelsstation" i området eftersom "tankning" av elbilar företrädesvis utföres på andra platser (i hemmet, vid butiken etc.) och livsmedel och biltillbehör mm finns tillgängliga på annat håll (Willys, Lidl, ICA, Coop, Billema). Därför bör drivmedelsområdet söder om Grustagsvägen Kv 13 utgå och ersättas med Natur som stärker det gröna sambandet och kopplingen till tallskogen (L5, klass 3, påtagligt naturvärde). Området bör istället "grönförstärkas" med träd (tallar) och vegetation lika anslutande naturmark för att fungera som "stepping stone".
Anm. Det finns 2st Kv.13 i planförslaget.
3. "Gröna" släpp i den homogena "byggnadsmuren" mot Tyresövägen gynnar spridningsvägarna genom området. För att minska bullret från Tyresövägen kan husgavlarna i släppen beklädas med ljudabsorberande skivor, metallnät och vertikal vegetation.
Åtminstone borde prickmarken mellan Kv.3 och Kv.4 breddas till 20m och ändras till Natur.
4. De gröna stråken behöver generellt breddas till minst 50m för att fungera som viltpassager och spridningsvägar för barrskogslevande arter. Detta är speciellt viktigt när kraftledningsgatan kräver mark utan högväxande träd både under och vid sidan av ledningarna.
Se bifogat dokument "Tillsammans stärker vi TYRESTAKILEN" sid 12 och 14 från 2015 där detta svaga samband speciellt uppmärksammas. Bilaga 3.
Vi kan rekommendera rapporten 5:2012 "SVAGA SAMBAND i Stockholmsregionens gröna kilar", TMR Stockholms läns landsting. Där definieras områden i grönstrukturen smalare än 500m som svagt samband.
5. Området nordost om Grustagsvägen Kv 14-16, som vid exploatering medför höga markkostnader för omfattande sanering av den tidigare deponin i f.d. grustäkten, bör lämnas obebyggd som NATUR och god killänk mot Nackareservaten (Erstavik) via Storkällans begravningsplats. Området är dessutom viktigt ur rekreationssynpunkt.
Om området ändå exploateras bör naturområdet i syddost om området, mot villabebyggelse, breddas till minst 50m för att nödtorftigt kunna fungera som viltpassage. Kv.14 och 16 bör således minskas.
6. Det krävs också en viltpassage (faunaport/faunabro e.dyl.) under/över Tyresövägen i jämnhöjd med kraftledningen. I samarbete med Trafikverket kan ett enkelt rostfärgat ståltråg med markmaterial och räckan läggas tvärs över Tyresövägen i höjd med befintlig bergsskärning. Då skulle det gröna stråket mot Erstavik via/runt Storkällans begravningsplats (som tyvärr blir alltmer inhägnad) bli mer effektivt.
Att nyttja bef. vägport mot Hedvigslund blir mindre effektivt eftersom stråket då slutar i ett företagsområde med dålig förbindelse med Erstavik.
Se bildserie bilaga 5.

7. För att underlätta spridningsvägar bör X-området sydost om Kv 2 breddas till min. 6m och bli allmän mark för möjlig GC-väg med grönska och profil lika föreslagen "gränd".
8. Föreskriften om minst 5% av kvartersmarken ska utföras som genomsläppliga vegetationsytor bör ökas till 10% och kompletteras med att minst 25% av hårdgjorda ytor bör utföras genomsläppliga under förutsättning att verksamheten inte kräver att dagvattnet behöver renas.
9. Det är svårt att följa i planförslaget om hänsyn tagits till erforderliga ytbehov för tung trafik i korsningar och infarter samt behovet av sidoområden för snöupplag, belysning, vägmärken och elskåp mm enligt trafikutredningen. Detta bör redovisas tydligare i planen.

Fria vandringsvägar måste också återställas/förstärkas i vägrenarna på båda sidor av Tyresövägen mellan vägportarna vid Grustagsvägen och Bollmora Allé (Wättingestråket).

Se möjliga viltstråk Bilaga 4 och 5.

Därför är den föreslagna busshållplatsen på Tyresövägen olämpligt placerad.

Det finns många sätt att förstärka kvaliteten på viltpassagen genom vägporten vid Grustagsvägen och skapa trygg passage. Tex. genom att skärma av ljud och ljus från vägen, stängsel som styr viltet mot porten och materialanpassning i portens anslutningar. Trafikverkets skrift "Viltanpassning bef. broar, dec. 2016" kan bidra med kunskaper.

Det togs fram ett gediget utredningsunderlag i samband med planeringen av faunaporten vid Sidvallsvägen (Rackethallen).

MILJÖPÅVERKAN

Slutsatserna i Samhällsbyggnadskontorets Undersökning av betydande miljöpåverkan okt. 2023 kan ifrågasättas efter genomgång av de olika genomförda detaljinventeringarna.

Slentrianmässiga påståenden i slutsatsen inger inget större förtroende hos oss medlemmar i Naturskyddsföreningen.

Speciellt inte i ett område med så stora miljöutmaningar som Lindalshöjden.

NATURVÄRDEN

Delar av området har höga naturvärden enligt Calunas Naturvärdesinventering (NVI) 2024-01-15 och har olika grader av Naturvärdesklass 2-4 med vissa skyddsvärda trädmiljöer.

NVI:n redovisar många, av olika anledningar, skyddsvärda träd och andra värdearter. Hur skyddet av dessa arter ska lösas på kvartersmark framgår inte av planhandlingarna.

NVI:n påvisar också vikten av spridningssambanden för barrskogslevande arter samt vikten av en fördjupad inventering, vid annan årtid, av insekter och kärlväxter och att eventuella förstärkningsåtgärder föreskrives.

Vissa delar av planområdet är viktiga habitat för olika fågelarter enligt Häckfågelinventering. För några arter tex. Gulsparv och Trädlärka krävs skyddsåtgärder och skötselinstruktioner av kvarvarande Naturmark.

Enligt fladdermusinventeringen förekommer fyra arter av fladdermöss i området. För att inte exploateringen ska störa dessa mer än nödvändigt bör kvarvarande naturområden förses med kompensationsåtgärder. Tex. fladdermusholkar och avskärmning av ljusföroreningar.

Döda träd bör bevaras i så stor utsträckning som möjligt, helst även på gatu- och kvartersmark

Om denna plan genomförs anser vi att:

- **Krav** ska införas på energihushållning och grönkompensering.
Det är mycket viktigt vid exploatering som förorsakar stor miljöpåverkan att effekten av exploateringen lindras genom ekologisk kompensation ("grönkompensering") så långt möjligt tex. med åtgärder enligt nedan.
- En klimatstrategi bör upprättas med smarta energilösningar.
- **Alla** yttertak bör utföras som intensiva/semi-intensiva gröna tak gärna kompletterade med faunadepåer (död ved), fjärilsrestauranger, fågelholkar, fågelbad, insektshotell mm för att bli riktigt effektiva för biologisk mångfald och minska behovet av omhändertagande av dagvatten.
- Större partier av husfasader bör förses med någon typ av vertikal grönska typ "växtväggar".
- De flesta hårdgjorda markytor på kvartersmark, som är dränerande grusås, utföres med genomsläppliga (permeabla) ytbeläggningar tex. betongmarksten, armerat gräs, stenmjöl el. likv. Detta gäller ej det förorenade området öster om Grustagsvägen Kv 14-16 och ej heller i de fall dagvattnet måste renas.

ÖVRIGA SYNPUNKTER

- Det är olyckligt att viktiga frågor ska utredas/beslutas senare i planarbetet. Detta minskar medborgarnas möjligheter till inflytande eftersom detaljplaner i granskningsskedet erfarenhetsmässigt är svåra att påverka.
Till exempel saknas detaljerat kvalitetsprogram med gestaltning och utformning av byggnader och utemiljö samt krav på energihushållning.
- I flera planhandlingar anges felaktigt att "förslaget bedöms överensstämma med översiktsplanen (ÖP) vilken visar att området lämpar sig som verksamhetsområde" trots att marken införlivades i kommunen efter ÖP:s antagande.
- Det är av största vikt att den tidigare utfyllda (med okänt innehåll), ned till 10m djupa, grustakten i väster saneras med stor försiktighet så att inte grundvatten mm påverkas.
- Figurhänvisningaer i planbeskrivningen är felaktiga.
- Det finns 2st Kv.13 i planförslaget.

Med hänsyn till ovanstående synpunkter yrkar vi på att planförslaget omarbetas.

Tyresö 2025.04.30

Naturskyddsföreningen Tyresö

Styrelsen gm Eva Keith Rosander och Kjell Borgström

Bilaga 1, 2021-07-17 via e-post 2021-08-24 till politiker och tjänstepersoner Tyresö kommun
Synpunkter på Tyresö kommuns förstudie om Skrubbatrangeln Erstavik 6:14, Nacka.

Efter fullständigt meningslös medborgardialog och workshop med entusiastiska medborgare, tjänstepersoner och politiker har kommunen arbetat fram en förstudie. I den har valts den absolut enklaste lösningen: Att bara göra den, för många miljoner (68.400.000 SEK), inköpta marken till ett nytt företags-/industriområde med 2-3 nya drivmedelsstationer och möjligen ny brandstation. Till denna enkla lösning behövdes ingen medborgardialog. Resultat av denna har dessutom inte har redovisats i förstudien.

Borta är alla planer på verksamheter som gagnar medborgarna typ anläggningar för idrott och/eller återbruk, bussdepå etc. Dessa kan med fördel planeras i samarbete med vår grannkommun Nacka som exploaterar med många bostäder i närområdet. Anläggningarna skulle också medföra att området blir befolkat även på kvällstid och ge en trygg utemiljö, i motsats vad som påstås i tjänsteskrivelsen.

Om man bortser från våra fåtal kvarvarande och viktiga närmaturområden finns för närvarande ingen aktuell mark i centrala Tyresö, att analysera, för lokalisering av en ny idrottshall, som blir helt nödvändig när Tyresö växer.

Drivmedelstationer är en omodern verksamhet i framtiden när Tyresö ska vara fossilfritt redan 2030 och de flesta kommer att "tanka" sina elfordon i laddpunkten vid hemmet.

Då kommer de nya stationerna enbart syssla med livsmedel, snabbmat och i mindre omfattning med biltillbehör och biltvätt. Det finns bättre alternativ för detta.

Resultatet av förstudien innebär ytterligare en koncentration av företags-/industriområde i närområdet intill Nacka kommuns Ältaberg.

Förstudien borde ha utförts i samarbete med Nacka kommun för att få ett gemensamt grepp om de båda områdena. Ett allmänt intryck är att det borde till ett betydligt bättre samarbete över kommungränserna kring många gemensamma frågor som dessa.

I samband med att Nacka kommun planerade sin återvinningscentral i Ältaberg 2014 föreslog vi att Tyresö och Nacka kommuner skulle samordna kretsloppsverksamheten i Ältaberg. Tyvärr blev det aldrig genomfört.

Vi ifrågasätter starkt om målsättningen med markförvärvet är att sälja ut marken till de verksamheter som bidrar med högst intäkter och därmed till kommunens överskott.

Vår uppfattning är att Bäverbäcken, i stället för bullerutsatta nya bostäder på "fel" sida av motorvägen, bör bevaras och utvecklas som företagsområde. Då behålls arbetstillfällen i kommunen och behöver inte ersättas i Skrubba.

Ett annat alternativ kan vara att, som i Naturskyddsföreningens mer än sju år gamla förslag, utveckla Bäverbäcken med sina dåliga markförhållanden till ett attraktivt idrottsområde intill golfbanan. Detta trots att planen med bostäder på den östra delen, etapp 1, redan är antagen.

Om förstudiens avsikt med det nya industriområdet (inkl. drivmedelstationer) är att frigöra centralt belägen tomtmark (tex.OKQ8, Cirkel K, Bilia, St1, brandstation mm) för bostäder och bostadskomplement (typ skolor, förskolor, lek&idrott mm) kan det gynna Tyresöborna. Även om vi anser att drivmedelsstationer inte har någon viktig funktion i framtiden och därmed helt kan utgå, enligt ovan. Det finns inte heller några garantier för att de nuvarande fastighetsägarna tänker sälja, byta eller upplåta sin mark till dessa samhällsnyttiga funktioner.

Förr eller senare kommer troligen även Tyresövallen att behöva flyttas om Tyresö ska växa centralt.

I det fortsatta arbetet måste större omsorg läggas vid att stärka det svaga gröna sambandet och ekosystemtjänsterna i nordöstra Skrubba. Det är just i kopplingen mellan Flatens NR och Erstavik (Nackareservaten) som detta område ligger. Kopplingen är dessutom viktig ur rekreationssynpunkt.

Detta konstaterades redan 2015 i samband med projektet "Tillsammans stärker vi Tyresta-kilen". Ett samarbetsprojekt mellan Stockholms stad, Nacka, Tyresö, Haninge kommuner, Stockholms läns landsting och Naturskyddsföreningen. Se sid 12 i bifogad folder.

De gröna värdena som biologisk mångfald, spridningsvägar och ekosystemtjänster måste få en mer framträdande roll. Tex. genom att det gröna stråket (6) breddas.

Ett inhägnat industriområde är det allra största hindret i spridningsvägarna för mark-levande vilt.

Att upplåta värdefull naturmark i det kuperade partiet (10) för solcellsanläggningar är tvivelaktigt när nya stora takytor, oavsett verksamhet, blir tillgängliga för installation av solceller och vegetation.

Stor besvikelse över en fantasilös och omodern förstudie om utveckling av ett område med stor potential.

Tyresö 2021.07.17

Naturskyddsföreningen Tyresö

gm Kjell Borgström och Solveig Dahl

Bilaga 2, 2024-04-24 via e-post till politiker och projektorganisation.

Hej!

Här kommer våra tankar om Lindalshöjden och vårt förslag till solcellspark på den gamla övertäckta deponin i Skrubba som jag försökt intressera Katarina Luhr, Stockholms stad, för. Se mejltråd nedan.

<https://soltechenergysolutions.se/referenser/solparker/affarsverken-karlskrona/>

Hoppas Tyresö kommun kan driva frågan vidare och istället för solceller på byggnader i bestämmelser dpl föreskriver semi-intensiva gröna tak, gärna kompletterade med faunadepåer (död ved), fjärilsrestauranger, fågelholkar, fågelbad, insektshotell mm för att bli riktigt effektiva för biologisk mångfald, på samtliga byggnader i projekt Lindalshöjden.

Vegetationstak väger inte mer än dimensionerande snölast och minskar behovet av omhändertagande av dagvatten (ledning, takavattningssystem mm).

För att gynna spridningsvägar bör även restriktiva bestämmelser om stängsel införas i dpl.

Självklart förväntar vi oss att kommunen i den fortsatta handläggningen gör en professionell naturvärdesinventering av detaljplaneområdet inklusive landskaps- och spridningsanalyser med kartläggning av vandringsvägar mm. Speciellt med hänsyn till kopplingen mellan Flatens NR och Nackareservaten (Erstavik).

Vi hade förstås hellre sett att området bl.a. användes till ny kretsloppscentral och bussdepå som vi föreslog i vårt samrådsyttrande till ÖP2035. Då kunde dessa instängda hindrande områden i Petterboda i stället användas till glesa bostadsområden och gynna spridningsvägar vid Petterboda/Öringe.

1. Naturmarken (hällmarkstallskog) i västra delen av detaljplaneområdet bör lämnas som just obebyggd NATUR för att signalera Tyresös "Gröna värden". Möjligen kan en vacker entréskulptur och stödplantering förstärka intrycket.
2. Det räcker definitivt med en mindre "drivmedelsstation" i området eftersom "tankning" av elbilar företrädesvis utföres på andra platser (i hemmet, vid butiken etc.) och livsmedel och biltillbehör mm finns tillgängliga på annat håll (Lidl, ICA, Coop, Biltema).
3. Flera "gröna" släpp i den homogena "byggnadsmuren" mot Tyresövägen gynnar spridningsvägarna genom området. För att minska bullret från Tyresövägen kan husgavlarna i släppen beklädas med ljudabsorberande skivor, metallnät och vertikal vegetation.
4. De gröna stråken behöver generellt breddas för att fungera som viltpassager.
Se bifogat dokument "Tillsammans stärker vi TYRESTAKILEN" sid 12 från 2015 där detta svaga samband speciellt uppmärksammas.
Jag kan rekommendera rapporten 5:2012 "SVAGA SAMBAND i Stockholmsregionens gröna kilar", TMR Stockholms läns landsting. Där definieras områden i grönstrukturen smalare än 500m som svagt samband.
5. Området öster om Grustagsvägen bör lämnas obebyggt som NATUR och god killänk mot Nackareservaten (Erstavik) via Storkällans begravningsplats. Området är inte minst viktigt ur rekreationssynpunkt.
6. Vi önskar också en viltpassage (faunaport/**faunabro** e.dyl.) under/**över** Tyresövägen i jämnhöjd med kraftledningen, möjligen där **bergsskärningen** finns, se bildserie. Då skulle det gröna stråket mot Erstavik via/runt Storkällans begravningsplats (som blir alltmer inhägnad) bli mer effektivt.
Att nyttja bef. vägport mot Hedvigslund blir mindre effektivt eftersom stråket då slutar i ett företagsområde med dålig förbindelse med Erstavik.

Fria vandringsvägar måste återställas/förstärkas i vägrenarna på båda sidor av Tyresövägen mellan vägportarna vid Grustagsvägen och Bollmora Allé (Wättingestråket). Bl.a. genom städning (idag skrotsamling), faunaförstärkning, skyddsstängsel mot vägen (norra sidan) och rivning av hinder typ privata stängsel etc. Tex. vid Malmvägen 5 (Tyresö Kumla 3:238) och Gränsvägen 16 (Tyresö Bollmora 1:43). Speciell problematik med fastigheten Malmvägen 5 som enligt Lantmäteriet karta omfattar mark tvärs över Tyresövägen!

Det finns många sätt att förstärka kvaliteten på viltpassagen genom vägporten vid Grustagsvägen och skapa trygg passage. Tex. genom att skärma av ljud och ljus från vägen, stängsel som styr viltet mot porten och materialanpassning i portens anslutningar.

Det togs fram ett gediget utredningsunderlag i samband med planeringen av faunaporten vid Sidvallsvägen (Rackethallen). Olof har också fått Trafikverkets skrift "Viltanpassning bef. broar".

Bifogar våra tidigare synpunkter 210717.

Det hade ju varit enklare presentationsmässigt om vi hade fått tillgång till skalenligt underlag i pdf-format. Nu blev det så här istället.

Planerarna rekommenderas en inventeringsrunda i området på båda sidor om Tyresövägen och gärna genom den vackra begravningsplatsen vid Storkällan som skapades 1970 av av landskapsarkitekt Gunnar Martinsson.

Det vackra kapellet i tegel, patinerad (rostrött stål) Cortenplåt och glas ritades av arkitekt Wolfgang Heubner.

Vänligen

Ark. Kjell Borgström, Fårlickegången 115, 135 33 Tyresö, 070-7305646, e-post: kjell.b.borgstrom@gmail.com
Naturskyddsföreningen Tyresö

Bilaga 3

STOCKHOLM

3

Nordöstra Skrubba

UTMANINGAR

En gemensam programförklaring (Stockholm, Nacka och Tyresö) bör tas fram för marken i nordöstra delen av Skrubbatriangeln. Marken ligger huvudsakligen i Nacka och därför kan arbetet ledas av Nacka.

MÖJLIGHETER

Kopplingen Flatens NR – Tyresta NP

Kopplingen via Skrubba mellan Flatens NR (Stockholm) och Tyresta NP, Barnsjöns planerade NR (Tyresö) och Erstavik (Nacka). Stockholm äger marken i Skrubba och detaljplanlägger för verksamheter. Viktigt att det gröna stråket i öst-västlig riktning bibehålls, inte minst ur rekreationssynpunkt. Annars finns risk att Flatens NR blir en enklav. Arbeta med spridningsöar, korridorer genom Skrubbatriangeln. Få till gröna fasader och tak i området som detaljplanläggs för verksamheter (Stockholm).

Landskaps- och spridningsanalyser krävs

Nedanstående fyra punkter bör föregås av landskaps- och spridningsanalyser

- Utveckla värdena i området
- Hur nyttjas det idag?
- Förbindelser i form av tre rekreativstråk
- Entré till Flatens naturreservat

Ekosystemtjänster

Kulturella

- Hälsa
- Identitet – sociala relationer
- Rekreation

Understödjande (biologisk mångfald)

- Livsmiljöer för djur och växter
- Ekologiska samband

Reglerande

- Luft
- Vatten
- Temperatur

Ekopassage
VINDALENS SMÅHNS-
OMRÅDE → STÖRKÄLL
KURROGÅRD / GENOM BUC

NACKA

4a

Storkällan

UTMANINGAR

Området har mycket svaga kopplingar mellan Nordöstra Skrubba och Erstaviks fideikommiss. Storkällans begravningsplats utgör därför en viktig länk för att upprätthålla området spridningsfunktion. Sambandet bryts främst av Tyresövägen och Ältadalens verksamhetsområde. I nordväst ligger en detaljplan för Ältadalen som i första hand syftar till att möjliggöra bostadsbebyggelse i den före detta grustäkt som utgör en stor del av planområdet.

MÖJLIGHETER

Sambandet kan stärkas genom en rad åtgärder som:

- Faunapassage under eller över Tyresövägen som fungerar både för människor och djur.

Andra åtgärder är att bibehålla och utveckla befintliga spridningssamband genom att:

- Tillåta skogen att bli äldre, bevara gamla solitära träd inom spridningssambandet och spara död ved.
- Plantera träd och småbuskar under broar och väg.
- Låt högvuxna trädungar med barrträd växa upp på ömse sidor om Tyresövägen.
- Plantera av arter inom verksamhetsområdet som stärker grönstrukturen och spridningsmöjligheterna för arter knutna till de omgivna miljöerna.
- Minimera andelen hårdgjorda ytor intill vägen.
- Sätta upp holkar.
- Bevara de största spridningsöarna med skog obrutna. Spridningsöar bör vara minst 0.25 ha och avståndet mellan biotoperna högst 600 m.
- Utveckla biotoper som gynnar spridning av växter och djur på begravningsplatsen i samverkan med församlingen och tillsammans med verksamheterna i industriområdet.

SE sid 12,

PLANBESKRIVNING. Detaljplan för del av Älta 10:1 m fl fastigheter, Ältadalen, i Älta, Nacka kommun.

Svagt samband - Nordöstra skrubba via Storkällan och vidare mot Erstavik.

Bilaga 4

Möjliga viltstråk

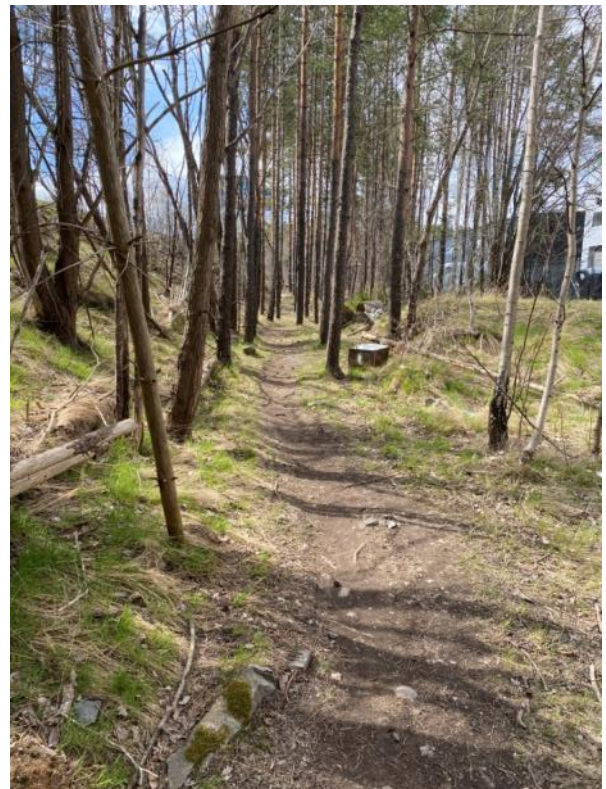

Bilaga 5

Vägren norra sidan av Tyresövägen.
Möjlig faunabro vid bergskärningen.

Bef.viltstråk mellan Hedvigslund ind. omr.
och Tyresövägen (norra sidan).

Viltstråk med "förhinder" söder om Tyresö-
vägen. Vid Malmvägen 5. (Tyresö Kumla 3:238).

Bef. vägport Grustagsvägen med potentials